

Skutečně zdravá škola

Grantová výzva 2023

Jedlá školní zahrada – žádost o grant

Grantová výzva umožněna díky laskavé finanční pomoci od společnosti
Lidl Česká republika s.r.o.

Žádost a popis projektu

Projekt	
Název projektu	Chutě a vůně jedlé zahrady Školičky Kamarád
Krátká anotace projektového záměru	<p>Uvedte krátkou anotaci, především cíle projektu včetně jeho zdůvodnění v rozsahu cca 5 řádků.</p> <p>Cílem projektu je:</p> <ul style="list-style-type: none">- rozšíření naší zahrady pro badatelské, kulinářské a polytechnické dovednosti dětí- zvýšení biodiverzity zahrady, především o původní odrůdy našich zahrad s výběrem kultivarů odolných vůči škůdcům- sdílení zahrady s dalšími přírodními obyvateli, jako je hmyz, ptáci i drobní savci- využití zahrady pro osvětovou činnost zahradničení a péče o přírodu v souladu s trvale udržitelným rozvojem- mezigenerační využití zahrady Školičky Kamarád pro relaxaci a odpočinek, ale i pro udržitelnost zahrady

Žadatel (škola)	
Celý název školy	Základní škola a Mateřská škola Nové Veselí, příspěvková organizace
Adresa školy	Ulice Na Výsluní čp. 286 PSČ Obec: 592 14 Nové Veselí

Kraj	Vysočina
Web školy	http://ms.noveveseli.cz/
Bankovní spojení	Číslo účtu: 1624096359 Banka: 0800

Ředitel/ka školy	
Jméno a příjmení	Mgr. Jan Krakovič
Kontaktní údaje	Pevná linka: - Mobil: 608 124 681 E-mail: reditel@zsnoveveseli.cz

Osoba odpovědná za realizaci projektu, jeho vedení a koordinaci	
Jméno a příjmení	Monika Kovalská
Kontaktní údaje	Pevná linka: - Mobil: 733 132 583 E-mail: ms.nove.veseli@seznam.cz

Osoba odpovědná za zajištění informovanosti o projektu a zapojování budoucích uživatelů zahrady do projektu	
Jméno a příjmení	Bc. Eva Jumanová
Kontaktní údaje	Pevná linka: - Mobil: 725 823 430 E-mail: EvaJurmanova@seznam.cz

Zřizovatel školy	
Název	Městys Nové Veselí
Korespondenční adresa	Ulice Na Městečku čp. 114 PSČ Obec: 592 14 Nové Veselí
Jméno a příjmení osoby oprávněné jednat za zřizovatele	MVDr. Zdeněk Křivánek

Kontaktní údaje osoby oprávněné jednat za zřizovatele	Pevná linka: 566 667 121 Mobil: 725 106 649 E-mail: zdenek.krivanek@ou.noveveseli.cz
--	--

Základní informace o školní zahradě	
Přibližná rozloha zahrady (v m²)	2400 m ²
Kdo je vlastníkem pozemku, na němž se zahrada nachází?	Městys Nové Veselí
Není-li vlastníkem pozemku žadatel anebo zřizovatel školy, uveďte smluvní vztah, na jehož základě má žadatel anebo zřizovatel školy právo nakládat s daným pozemkem.	-

Podrobný popis projektu

Popište váš projekt dle struktury níže:

Popis realizace projektu

- Popište stručně současný stav zahrady:**
 - Zahrada je již založena a funguje, vznikla přebudováním stávající zahrady z 80. let, a to ve dvou fázích – v 90. letech výsadba dřevin a pořízení drobného mobiliáře a v dubnu 2011 vybudování šesti prvků přírodní zahrady při společné komunitní akci s rodiči a následném získání certifikátu Ukázková přírodní zahrada na podzim 2011
 - Rozšíření zahrady v roce 2013 na současných 2400 m² a sdílení prostoru zahrady s místním spolkem zahrádkářů
 - Část mobiliáře zahrady již potřebuje renovovat, ale i inovovat, a to obnovou anebo vybudováním nových prvků
- Popište, jak zahradu aktuálně využíváte (kolik času zde tráví děti/žáci, pedagogové, rodiče, veřejnost, pro jaké typy aktivit a činností se využívá, apod.):**
 - Na zahradě jsme denně 😊
 - Zahrada je využívána pro vzdělávání dětí, pro spontánní aktivity dětí a pro komunitní a mezigenerační akce (Víkend otevřených zahrad, Svatováclavské slavnosti, S devátáky na zahradě)
 - Na zahradě praktikujeme terénní vzdělávání a zahradní pedagogiku
 - Zahrada je zdrojem surovin pro ochutnávání, ale i zpracovávání (kotlíkový čaj, bylinkové sirupy, sušení bylin aj.)
 - Sezónně využívá zdroje zahrady i školní jídelna (čerstvé plody, jedlé květy a byliny aj.)
 - O zahradu pečují děti se svými pedagogy, pomáhá i zřizovatel a komunitně rodiče a prarodiče (s prarodiči 2x ročně jaro a podzim, zřizovatel zajišťuje sečení zahrady, děti a pedagogové pečují dle potřeby)
 - Zahradu využíváme i pro sdílení dobré praxe (projekt Střediska ekologické výchovy S mrkvičkou na zkušenou, projekt MAP ORP Žďár nad Sázavou, Toulavý autobus)
- V čem vám současná podoba zahrady nevyhovuje? Proč? Co by se dalo zlepšit?**
 - Rádi bychom zahradu obohatili o výsadbu původních keřů a dřevin – bobuloviny jako moruše, kdoule, rybíz, angrešty, lesní jahody, minikiwi

- Nemáme místo pro aktivní práci s dětmi při přesazování rostlin (pracovní stoly)
- Je nedostatek míst pro sezení a relaxaci při komunitních akcích (zvýšit počet laviček a relaxačních zón)
- Nevyhovuje již současný stav bylinkové spirály (byliny potřebují nový a větší slunečný prostor)
- Zlepšit množství, zázemí a dostupnost pro drobné pracovní nářadí (nákup nářadí + vytvoření dostupného místa na zahradě)
- Vybudovat nová místa pro hmyz a ptáky (škvoří domečky, hmyzí domečky, motýli loučky, budky, krmítka apod.)

- **S čím jste naopak spokojeni?**

- Máme dvě přírodní učebny, takže souběžně se mohou venku vzdělávat děti ze dvou tříd, zbylé dvě třídy třeba vyrazí do terénu
- Máme námi vysazenou smrčtinu, která je již vzrostlá a děti tam nejen hledají úkryty, ale na jaře trhají smrkové výhonky na léčivý sirup, který vyrábějí s pedagogy na třídě
- A jsme spokojeni se sušárnou bylin, kterou jsme si zakoupili ze sponzorského příspěvku společnosti Plastia, se kterou máme spolupráci v oblasti zahradničení a vermikompostování

- **Popište realizační plán projektu:**

- **cíle a výsledky, které chcete projektem naplnit:**

- ❖ rozšířit zahradu pro bádání, polytechnické dovednosti, praktické činnosti s využitím toho, co nám zahrada nabízí
- ❖ zvýšit biodiverzitu zahrady s kultivary odolnými klimatu Vysočiny a vůči škůdcům
- ❖ sdílet zahradu s dalšími živočichy
- ❖ využít zahradu pro osvětovou činnost s trvale udržitelným rozvojem
- ❖ využít zahradu mezigeneračně

Výsledkem bude zahrada, která bude plně využívána ke vzdělávání dětí pro:

- praktické činnosti (okopávání, pletí, sázení, zalévání, kompostování, hrabání, práce podle instrukcí a zadání, „JAK NA TO“ – jak vyrobit mobilní záhon, hmyzí domeček, uvařit čaj na ohništi, vyrobit sirup ze smrkových výhonků,)
- pro objevování a chápání přírodních souvislostí a zákonitostí (pozorování hmyzu, půdních živočichů, motýlů, včel, znalost lučních a zahradních květin, stromů a keřů, ochutnávání všeho, co je na zahradě jedlé, vyvracení některých mýtů o přírodě)
- sdílení zahrady s rodiči, prarodiči, sousedskou komunitou, se spolky, s odbornou a laickou veřejností

- **jednotlivé kroky, které budou naplnění cílů předcházet:**

- plánování formou širší diskuse napříč třídami – 6/2023
- fotografování současného stavu zahrady a návrhy formou kresby (zapojení ekotýmu a dětí) 6/2023
- představení projektu při Víkendu otevřených zahrad 10.6.2023
- diskuse se školní jídelnou ohledně výsadby keřů a stromů s potenciálem využití v kuchyni 7-8/2023
- prezentování a publicita plánovaného projektu na webu a sociálních sítích s cílem získat zájem rodičů a dalších skupin při realizaci dílčích částí projektu (výsadba, zajištění materiálu, fyzická pomoc) 7-9/2023

- **časový harmonogram:**

- 5/2023 – 6/2023 – plánování projektu
- 7-8/2023 – diskuse s kolektivem a Šj na možnostech využití jedlé zahrady
- 9/2023 - publicita projektu, představení rodičům a veřejnosti ve zpravodaji, na schůzce s rodiči, při svatováclavských slavnostech, průběžně na Fb
- 10/2023 – 3/2024 postupné dílčí realizace včetně projektového dne a zahradní slavnosti (vše v závislosti na klimatických podmínkách)
- 12/2023 – 2/2024 – nákupy vybavení, vozíku, nářadí a pracovního stolu

- projektový tým: popište, kdo je součástí projektového týmu a jaké role bude plnit:
- mluvčí a dohled nad projektem: Monika Kovalská
- publicista: Eva Jurmanová a Kristina Kovalská, za děti Gabriela Vrbická (člen malého ekotýmu)
- garanti jednotlivých částí projektu: pedagogové
- realizátor: rodiče, prarodiče, děti, pedagogové

Proč to děláte?

Popište stručně, proč jste se rozhodli vytvořit jedlou školní zahradu?

- důvodem je naše již získaná zkušenost se zahradou a jejím využitím nejen ve vzdělávání, ale i v získání praktických činností pro život
- děti budou znát cestu suroviny (ovoce a zeleniny) od sklizně, zpracování, uchování a následné využití při vaření (výroba šťáv, džemů, pečení buchet, chleba atd.) Již jsme si to vyzkoušeli a má to smysl 😊
- zahrada nás může všechny spojit mezigeneračně
- publicitou a sdílením dobré praxe můžeme šířit myšlenky hospodaření v souladu s přírodou a udržitelně

Proč bychom měli vybrat právě vaši školu?

S projektovou činností již máme dobrou zkušenost a víme, jak propojit skupiny při realizaci projektu, jak je oslovit a aktivně vtáhnout do dění na zahradě (viz projekty na webu školky <https://ms.noveveseli.cz/projekty/nase-projekty>)

Zapojení veřejnosti (rodiče, děti, učitelé, místní organizace...) do projektu – plánování, realizace, využívání zahrady

- **Popište konkrétně, jakým způsobem zapojíte děti/žáky, rodiče či pedagogy do realizace projektu:**
 - Plánování – napříč třídami i jednotlivými provozy – analýza, diskuse, děti grafické plány, rodiče – anketa
 - Realizace – projektový den s rodinkami u příležitosti Dne stromů, komunitní den s prarodiči na zahradě, příprava jarní slavnosti (děti zapojíme do výroby pozvánek, plakátů na veřejné plakátovací plochy apod.)
- **Jak budete spolupracovat se zřizovatelem školy, případně s místními podnikateli a školní komunitou?**
 - V oblasti informování a seznámení s projektem Novoveselský zpravodaj, Fb, web MŠ)
 - V oblasti finanční – možný podíl na realizování některých aktivit v rámci rozpočtu, v rámci spolupráce s místní firmou Plastia (sponzorský dar 20.000 Kč)
 - V oblasti spolupráce se školou plánování společných aktivit na naší zahradě (společný projektový den, S devátáky na zahradě apod.)
- **Budete usilovat o získání dalšího financování rozvoje jedlé školní zahrady z dalších zdrojů? Popište jak:**
 - Další financování rozvoje naší zahrady bude vícezdrojové:
 - podíl zřizovatele v rozpočtu MŠ (částka 15.000)
 - dary místních firem a jednotlivců (spolupráce s farmou MIDORI – 4.000, se společností Plastia s.r.o. – částka 20.000)
 - naše finance získané jako výtěžek z farmářských a dalších trhů (prodej našich výrobků při komunitních akcích a trzích – částka cca 10.000)
- **Jaký podíl aktivit projektu bude dobrovolnická pomoc? Jak ji konkrétně využijete?**
 - Některé části projektu budeme realizovat svépomocí s dětmi a pedagogy – každá třída by realizovala některou z aktivit projektu (vybudování nové bylinkové zahrádky, hmyzí domečky, keramické hrníčky na selský plot, pítka pro ptáčky a hmyz aj.
 - A dále svépomocí s rodiči a prarodiči – výsadba dřevin, selský plot, výroba budek, pítek pro ptáčky
 - Veřejnost bude oslovena na darování knih do knihobudky (U paty jírovce)
 - Motýlí lavičku zhotoví žáci 9.třídy ZŠ v pracovních činnostech, přivzeme ke spolupráci dědečky (nátěr lavičky)

- **Popište, jakým způsobem by se mohla zahrada otevřít veřejnosti? Popište konkrétní příklady možného zapojení veřejnosti do života zahrady.**
- Otevření zahrady by proběhlo v dubnu při jarních slavnostech
- Další komunitní propojení se zahradou bude probíhat při svatováclavských slavnostech, svatomartinských slavnostech v listopadu, při víkendu otevřených dveří v červnu

Školní zahrada a ŠVP

Představte propojení školního vzdělávacího programu s užíváním školní jedlé zahrady. Jak vám grant pomůže zlepšit propojení? Popište konkrétní vzdělávací aktivity, které plánujete na jedlé školní zahradě pravidelně realizovat.

Náš ŠVP „Země – planeta tisíce ostrovů“ je environmentálním a ekologickým programem. Propojení programu s realizovaným projektem vnímáme především v možnosti zvyšovat senzitivitu dětí vůči přírodnímu prostředí, chápat přírodní zákonitosti, rozumět jim, vnímat chování člověka ve vztahu k přírodě - využívat jedlé zahrady, ale zároveň dobře, ekologicky a udržitelně o ni pečovat 😊

- Vzdělávací téma „Babka kořenářka“ – poznávání bylin, využití při vaření
- Vzdělávací téma „Co se děje v půdě“ – seznamování s půdními živočichy, s procesem tlení, kompostování, vermikompostování
- Vzdělávací téma „Od zrníčka ke chlebičku“ – seznamování s obilovinami, jejich zpracováním (cesta od zrna přes klas, mlácení, mletí na mlýnku)
- Vzdělávací téma „Kytička pro včeličku“ – seznamování s podmínkami růstu květin, se životem včel, vývojová stadia

Školní zahrada a jídelna

Popište, jakým způsobem budete využívat školní jedlou zahradu pro potřeby školní kuchyně v rámci školního stravování? Jak do realizace a fungování zahrady zapojíte pracovníky školní kuchyně? Jakým způsobem budete využívat výpěstky v hodinách vaření s žáky?

- Při výrobě ochucených nápojů a bylinkových čajů
- Při ochucování jogurtů, tvarohu a kaší ovocem ze zahrady
- Při využití bylin a jedlých rostlin na pomazánky, do polévky i hlavních jídel (oregano, tymián, medvědí česnek, pažitka)
- Při přípravě ovocného pyré (čerstvé nebo mražené vlastní ovoce)

Publicita projektu

Popište způsoby, jakými bude o projektu informovat veřejnost: rodiče, zřizovatele, školní komunitu. Jaké nástroje publicity hodláte využít?

- Představení projektu ve vestibulu MŠ – infopanely
- Na webu MŠ a městyse, a dále na sociálních sítích
- V Novoveselském zpravodaji
- Na našem kanále youtube (krátké video o projektu i z realizace)
- Na blogu SZŠ, případně Ekoškoly a Mrkvičky (Bulletin Mrkvička)
- Schůzka s rodiči 9/2023
- Komentovaná prohlídka při Víkendu otevřených zahrad

Slavnostní otevření zahrady

U příležitosti otevření jedlé školní zahrady proběhne Zahradní slavnost (na zahradní slavnosti může také proběhnout „školní farmářský trh“). Jakým způsobem plánujete slavnost realizovat? Popište konkrétní aktivity přípravy a realizace a jak do nich zapojíte děti/žáky a veřejnost.

- Otevření zahrady proběhne při zahradní slavnosti na jaře
 - Proběhne Malý školičkový farmářský trh (výrobky ze tříd)
 - Ochutnávka chutí jedlé zahrady (ovocné pyré, dýňové pyré, pesto z medvědího česneku, minipizy) – Šj, centra vaření ve třídách
 - Smyslové vnímání vůní jedlé zahrady s popisem vůní (levandule, dobromysl, máta apod.)
- Na pomoc s organizací slavnosti vyzveme ke spolupráci třeba i školáky a aktivní rodiče a prarodiče (konkrétním oslovením)

Udržitelnost projektu

Popište, jakým způsobem zajistíte údržbu zahrady v následujících 3 letech. Popište prosím, jakým způsobem budete zajišťovat údržbu zahrady přes letní prázdniny.

- Jaro – S prarodiči a rodiči na zahradě (startup zahrady po zimě)
- Podzim - S prarodiči a rodiči na zahradě (péče a uložení zahrady na zimu)
- Celoročně – průběžná péče o zahradu v rámci denních činností s dětmi podle ročního období
- Celoročně – sečení zahrady živnostníkem na dohodu přes úřad měststve
- Prázdniny – ořez zahrady (živnostník na dohodu)
- Průběžně – péče o mobiliář zahrady (učitelé, asistenti, provozní – péče o konkrétní prvek zahrady)

Povinné přílohy žádosti:

Příloha č. 1 - Anotace projektu

Příloha č.2 - Souhlas majitele pozemku zahrady s realizací projektu (v případě, že majitel pozemku není shodný s žadatelem)

Příloha č. 3 – Zřizovací listina ZŠ a MŠ Nové Veselí

Příloha č. 4 – Doklad o založení bankovního účtu

Příloha č. 5 - Fotografie zahrady školy

Příloha č. 6 – Vizualizace kresbou

Datum a místo: 18.4.2023

Podpis oprávněné osoby: Monika Kovalská

